

Posudek bakalářské diplomové práce

Autor/ka práce: Čeněk Folk

Název práce: **POZICE ČESKÉ DOKUMENTÁRNÍ FOTOGRAFIE ZA NORMALIZACE**

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Pavel Vančát, katedra fotografie FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně– F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	C
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	B
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	B
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol.....	C
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	B
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě).....	A
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava.....	B
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	B
Celkové hodnocení diplomové práce.....	B

Slovní hodnocení diplomové práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Bakalářská práce Čenka Foka se vyznačuje zajímavým tématem, který je sice zhruba popsán v souborných publikacích, ale nuance formování české dokumentární fotografie na pozadí normalizační situace jsou zdokumentovány jen zhruba a často jednostranně.

Pokud bych práci měl něco vytknout, je to na prvním místě příliš volná specifikace tématu. Autor chce popsat příliš událostí a jeví v průběhu dvou různorodých dekád, aniž by měl v daném rozsahu možnost se do tématu ponořit. Místo revize a dekonstrukce normalizačních „dějin vítězů“ autor především stručně shrnul výrazné události na poli dokumentární fotografie. Ačkoliv se pustil i do poměrně rozsáhlého terénního průzkumu formou přímých rozhovorů s mnoha aktéry, zůstává většina získaných výpovědí jen potvrzením již publikovaných fakt, doplněných o občasně zajímavé detaily. Nicméně o bližším rozlišení mezi naprostou opozicí vůči režimu, šedou zónou a oficiální tvorbou, a také o strukturách uměleckých, profesních i politických institucí, které je formovaly a limitovaly, se dozvíme poměrně málo.

Bylo by také záhodno zabývat se výraznějším ověřováním a konfrontací přímých ústních výpovědí jednotlivých zpovídaných aktérů, které by mohly vysvětlit lépe jejich tehdejší motivace i jejich pozdější porevoluční interpretaci. (Výjimkou je například konfrontace tvrzení Mrázková vs. Kyndrová ohledně zneužití fotografií Kyndrové pro prorežimní publikaci (s. 40) či kauza kolem knihy Město (s. 38)).

Práce tak často přejímá příliš bipolární pojetí „politického útlaku“ a „odbojného dokumentu“. Důvodem může být i přílišné přijetí pohledu autorů i teoretiků jedné generace (ač vysoce oceňuji snahu o získání ústních výpovědí). I proto může autor například tvrdit následující: „*S volnějším poměry konce osmdesátých let přichází opět i větší svoboda vyjadřování, nastolení svobody „úplné“ revolucí v roce 1989 však paradoxně český dokument umlčí více než kterékoliv z předešlých represivních opatření.*“ (s. 43)“. Stačilo by přitom dále sledovat tvorbu zmiňovaných autorů během 90. let.

Práci bych kromě zmíněných problémů vytknul občasná přílišná zjednodušení a žurnalistická klišé (viz např. „*Dokumentární fotografie to v našich zeměpisných šířkách neměla nikdy příliš jednoduché. V žádném období dějin naší země však fotografické svědectví doby patrně nemělo tak komplikovanou pozici, jako tomu bylo v éře normalizace.*“ (s. 9) či „*Fotografický dokument se v 70. letech v českém prostředí vyrovnával s komplexem méněcennosti či s jakousi rolí nechtěného dítěte.*“ , s. 17).

Díky autorovu předchozímu vzdělání mu naštěstí nečiní problémy správně uvádět citované zdroje i vyhnout se hrubým stylistickým a jazykovým chybám. Osobně bych nicméně i s ohledem na méně znalého diváka uvítal také rozsáhlejší obrazovou přílohu, ideálně zasazenou přímo v textu.

Před všechny zmíněné připomínky oceňuji nepochybnou autorovu snahu o bližší poznání a zachycení pojednávaného období a vyzdvihují úsilí zachytit téma skrze osobní výpovědi aktérů. Obecně považuji celou práci v kontextu katedry fotografie za nadstandartní.

Otázky:

Jak byste popsal pozici české „dokumentární fotografie“ v mezinárodní perspektivě?

Pokud byste měl podobnou práci psát znovu s nynějšími zkušenostmi, zvolil byste jiný rámeček a metodu?

Datum:20. 8. 2016.....

Podpis: